

AREMARK
KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg:	Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne
Møtested:	Aremark rådhus
Dato:	04.06.2020
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 69199600 eller e-post: post@aremark.kommune.no
Utvalgssekretær innkaller vararepresentanter.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Mary Anne Gløboden
utvalgssekretær

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet
PS 1/20	Godkjenning av innkalling	
PS 2/20	Godkjenning av saksliste	
PS 3/20	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
PS 4/20	Valg av leder og nestleder i rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne	
PS 5/20	Høring av kommunens planstrategi - 2020 - 2024	

PS 1/20 Godkjenning av innkalling

PS 2/20 Godkjenning av saksliste

PS 3/20 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne	4/20	04.06.2020
Kommunestyret		17.06.2020

Valg av leder og nestleder i rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne

Saksopplysninger

I følge dagens reglement for politiske folkevalgte organ, skal tidligere «eldreråd» selv velge sin leder og nestleder blant de medlemmene i rådet som er foreslått av pensjonistforeningen.

Mens reglement for tidligere «råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne», sier at leder og nestleder skal oppnevnes av kommunestyret.

Disse to rådene er nå samlet i ett, ref.sak.139/19 til «rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne».

Vurdering

For å forenkle valget og prosessen videre, mener rådmannen det er mest hensiktsmessige at utvalget kommer med et forslag på leder og nestleder, som tilslutt besluttes i kommunestyre.

Folkehelse

Rådmannens innstilling

Forslag som leder velges.....

Forslag som vara velges.....

Forslag som nestleder velges.....

Forslag som vara velges.....

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: 040
Arkivsaksnr: 2020/199-2
Saksbehandler: Line Dalene

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Drift- og utviklingsutvalget		04.06.2020
Levekårsutvalget		04.06.2020
Rådet for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne	5/20	04.06.2020

Høring av kommunens planstrategi - 2020 - 2024

Vedlegg

1 Forslag - Planstrategien 2020-2024

Saksopplysninger

Saksopplysningene gir en beskrivelse av hva en planstrategi er og prosessene knyttet til denne.

Planstrategien er retningsgivende for kommunens planlegging og har ingen direkte rettsvirkning for kommunens innbyggere. Det kan ikke fremmes innsigelse mot kommunal planstrategi. Den kommunale planstrategien er ikke en plan.

Kommunal planstrategi er følgelig ikke en arena for å vedta mål og strategier, men å drøfte utviklingstrekk i kommunen som samfunn og organisasjon som grunnlag for å vurdere planbehovet i kommunistyreperioden.

En ting er å vedta ny planstrategi, men alle kommunens politiske organ og administrasjonen forplikter seg til å holde seg til denne strategien og ikke vike fra den. Om det er ønsket å gjøre endringer bør dette tas med kommunestyret, for å sikre at alle er enige om endringene og konsekvensene det vil medføre.

Kommunene bestemmer selv innholdet i den kommunale planstrategien. Det fremkommer i planstrategien hvilke momenter som er lovpålagte å vurdere i denne prosessen.

Disse momentene og eventuelle ønskene fra politikerne må ses opp mot kommunens økonomiske situasjon. Det er i liten grad budsjettert for at det kan foretas mange store rullinger/revideringer.

Les vedlagt forslag til planstrategi for nærmere detaljer, administrasjonen har laget en liste over eksisterende planer og de som skal i gang gjennom perioden fram til nytt kommunevalg i 2023. I tillegg er det forslag til prioritering.

Framdrift på prosessen

Med utgangspunkt i den situasjonen Norge nå er i med covid-19 begrenser det mulighetene for administrasjonen å kunne gå i dybden av alle planene på det nåværende tidspunktet. Likevel har det blitt prioritert å lage gi en enkel vurdering og eventuelle prioriteringer.

Saken er meldt opp til alle utvalg. De har nå mulighet til å uttale seg til planstrategien.

Om

Etter høringsperioden vil rådmannen vurdere alle innkomne innspill. Eventuelle endringer gjøres i planstrategien før den legges fram for endelig behandling i kommunestyret. Om det blir gjort endringer av planstrategien etter at saken har vært på høring, så må strategien ut på ny høring! Det står i plan- og bygningsloven (PBL) §10-1 at forslag til vedtak av planstrategien må gjøres offentlig 30 dager før den kan vedtas. Denne skisserte prosessen gir minimumskravet til medvirkning, jo bredere medvirkningsprosessen blir jo lengre tid vil det ta før strategien kan vedtas. Samtidig er det viktigere å fokusere medvirkningen til de ulike planene, særlig de etter plan- og bygningsloven, der det er krav til bred medvirkning og medvirkningen vil bære mere vekt.

Vurdering

Rådmannen inviterer kommunens utvalg til å bidra til kommunens planstrategi. Om det kommer bidrag vil dette bli sett opp imot strategien og forelagt kommunestyret for endelig vedtak.

Folkehelse

Temaet er omtalt i planstrategien.

Rådmannens innstilling

Utvalgene kan i denne saken fatte vedtak på hva deres merknad/innspill til planstrategien er. Dette vil bli medbrakt til kommunestyret endelige behandling sammen med det som kommer inn av andre innspill.

14.04.2020

Kommunal planstrategi 2020-2024

Aremark kommune

Innhold

Hvorfor utarbeide en planstrategi?.....	2
Hvordan og hvorfor planlegge?.....	2
Utviklingstrekk.....	3
Befolkning.....	3
Folkehelse.....	4
Helse og omsorg.....	4
Klima og energi.....	4
Planbehov.....	5
Kommuneplanens samfunnsdel.....	5
Kommuneplanens arealdel.....	5
Kommuneplanens handlingsdel.....	5
Planer for perioden 2020-2024.....	5
Prioriterte planer i planstrategi-perioden.....	7
Prioriterte satsningsområdet.....	7
Ressurser til prioriterte planer.....	7

Hvorfor utarbeide en planstrategi?

En planstrategi inneholder en beskrivelse av hvilke strategiske valg som skal prioriteres.

Planstrategien er lovbestemt etter plan- og bygningsloven §10-1: *Kommunestyret skal minst én gang i hver valgperiode, og senest innen ett år etter konstituering, utarbeide og vedta en kommunal planstrategi. Planstrategien bør omfatte en drøfting av kommunens strategiske valg knyttet til samfunnsutvikling, herunder langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorenes virksomhet og en vurdering av kommunens planbehov i valgperioden.*

Kommunen skal i arbeidet med kommunal planstrategi innhente synspunkter fra statlige og regionale organer og nabokommuner. Kommunen bør også legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt som grunnlag for behandlingen. Forslag til vedtak i kommunestyret skal gjøres offentlig minst 30 dager før kommunestyrets behandling.

Ved behandlingen skal kommunestyret ta stilling til om gjeldende kommuneplan eller deler av denne skal revideres, eller om planen skal videreføres uten endringer. Kommunestyret kan herunder ta stilling til om det er behov for å igangsette arbeid med nye arealplaner i valgperioden, eller om gjeldende planer bør revideres eller oppheves.

Utarbeiding og behandling av kommunal planstrategi kan slås sammen med og være del av oppstart av arbeidet med kommuneplanen, jf. kapittel 11.

Planstrategien er et verktøy for å prioritere planbehov i planperioden. Planstrategien bør være tydelig på utfordringene, men kritisk til planbehovene. Planstrategien skal ikke vedta noe mål og tiltak for kommunen, men peke ut hvilken retning utviklingen av kommunen skal gå i.

Hvordan og hvorfor planlegge?

Det er viktig å drive en planlegging som sikrer en målrettet og helhetlig utvikling av Aremark kommune som lokalsamfunn og kommune. Plan- og bygningsloven er en sentral lov i planleggingen. Formålet med loven er å fremme bærekraftig utvikling til det beste for den enkelte, samfunnet og fremtidige generasjoner.

Det finnes en rekke nasjonale og regionale planer, lover, forskrifter og retningslinjer som legger føringer for den kommunale planleggingen.

Det er viktig å være realistisk i prosessen til planstrategien, det er mange planer man kan ønske seg satt ut i livet, men man må sørge for å ha ressurser til å lage planene. Samtidig er det viktig at man faktisk følger opp de planene man lager, dette må gjøres med å prioritere de riktige i denne planstrategien og følge det opp i budsjettene. Rådmannen vil derfor allerede nå, peke på de planene eller strategiene som framstår som viktige nå og derfor bør prioriteres før andre planer/strategier.

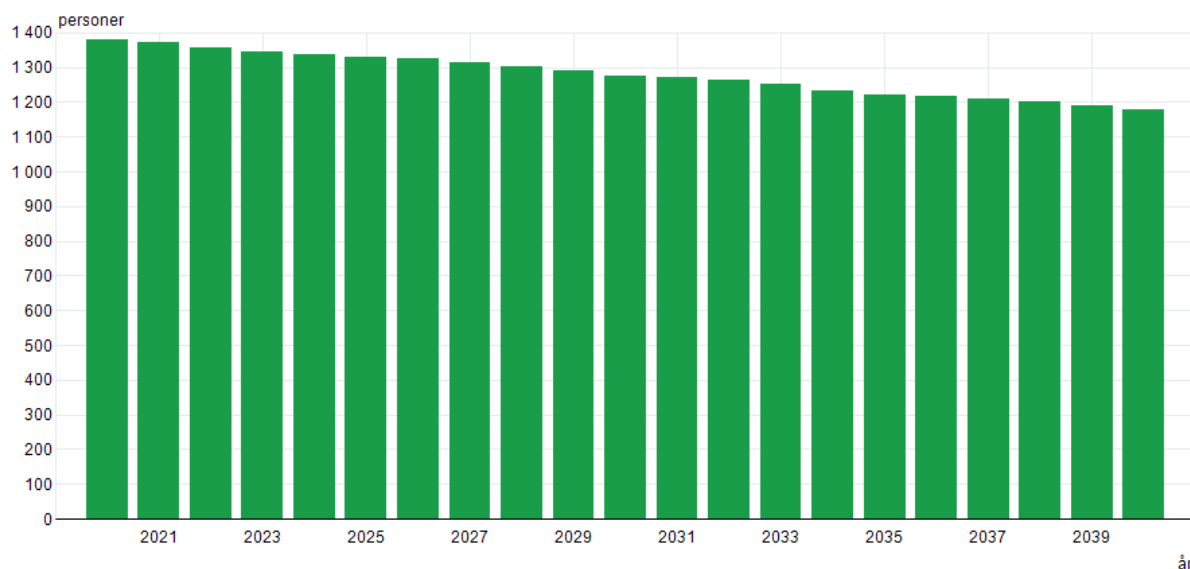
Arealplanlegging er en viktig del av å sikre bærekraftig utvikling i kommunen og for å sette mange av kommunens mål ut i livet.

Utviklingstrekk

Befolkning

Ut ifra tall hentet fra Statistisk sentralbyrå (SSB) vil Aremark ha en svak nedgang av innbyggere, så langt prognosene går (2040).

11668: Framskrevet folkeemengde 1. januar, etter år. Aremark (-2019), Hovedalternativet (MMMM).

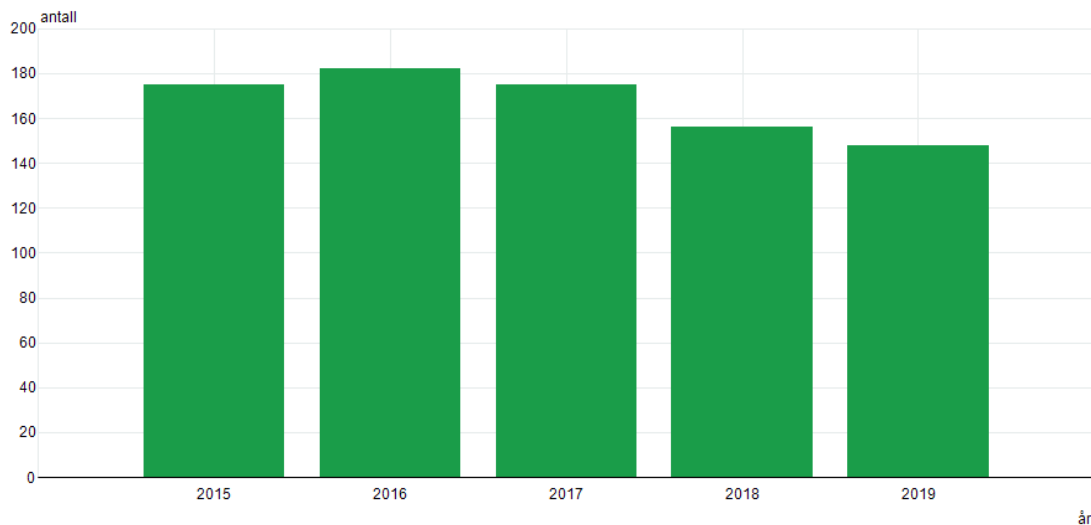

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 1 diagram av befolkningsframskrivningen fra ssb.

Dette er en trend kommunen ønsker å snu. Det fremkommer i samfunnsdelen, arealdelen (under arbeid) og pågående reguleringsarbeide ved Flatebyåsen 2 at man ønsker et økt innbyggertall. Det må derfor planlegges slik at man har sikret kapasitet i barnehagen, skolen og innen annen offentlig infrastruktur.

11971: Antall kommunale grunnskoler og antall elever i kommunale grunnskoler, etter år. Aremark, Elever i kommunale skoler (antall).

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Figur 2 antall elever ved Aremark skole fra 2015 t.o.m 2019.

Å skape arbeidsplasser i kommunen er et av de viktigste tiltakene kommune kan gjøre for å øke befolkningen. Arbeidsplasser skaper arbeidstakere som med stor sannsynlighet ønsker å bo i nærheten, som gjør at det må finnes tilgjengelige tomter i kommunen. I tillegg nyter Aremark godt av den store industrien i Halden, med arbeidstakere som ønsker å søke seg bort fra storbyen og ønsker mer landlige omgivelser. Gjennom tilrettelegging av for varierte botilbud vil kommunen være med å legge grunnlaget for utvikling av kommunens attraktivitet og bidra til bolyst. Aremark kommune inneholder store arealer med mange muligheter til ulike botilbud. Kommunen bør vurdere hvordan best mulig utnytte disse mulighetene gjennom en boligstrategisk plan. Behovet for areal til boliger styres i hovedsak av befolkningsgrunnlaget og befolkningsveksten. Størrelsen på husholdningene vil ha betydning for hvilke boligtyper som det bør legges til rette for. Det bør tilrettelegges for personer med behov for bistand på boligmarkedet. Differensiert boligmasse vil være et viktig ledd for å sikre alle i befolkningen et godt bomiljø. Dette vil også skape kunne bidra til tettstedsutvikling i Aremark.

Folkehelse

Det er viktig for Aremark kommune å forplikte seg til å sikre folkehelsen i all planlegging, samt å arbeide etter folkehelseloven. Folkehelsen ivaretas gjennom tilrettelegging for fysisk aktivitet ved å gi folk i alle aldre lett tilgjengelighet på grønt-, tur- og friluftsområder. Det burde også bli utviklet sammenhengende gang- og sykkelnett fra bostedsområder til skole, legekontor, sykehjem, arbeidsplasser og turområder. Mange av tiltakene i forhold til kollektivtransport er i stor grad styrt av fylkeskommunen.

Helse og omsorg

I Aremark kommune som i mange andre kommuner oppleves en økning av antall eldre, dette medfører et økende omsorgsbehov. Samtidig kommunen et økende antall unge som har behov for bistand fra det kommunale tjenesteapparatet.

Det er viktig å skape trivsel og gode oppvekstforhold for de unge. Barnehagesektoren er et strategisk område for vurdering av kommunen attraktivitet med hensyn til tilflytting av småbarnsforeldre. Ungdom trenger oppfølging slik at det blir stimulert og motivert til å utdanne seg til kompetente yrkesutøvere. Dette vil i neste omgang gi et konkurranse fortrinn for det lokale næringslivet med hensyn til rekruttering av arbeidstakere.

Fokus på forebygging og folkehelse er viktig for å redusere sykdom, skader og behovet for kommunale tjenester. Det er stadig flere under 67 år som trenger tjenester av kommunen, særlig innenfor helse- og omsorg.

Klima og energi

Kommunen spiller en viktig rolle i energiomleggingen og effektiviseringen av energibruk. Kommunen har ulike roller innenfor dette temaet. Kommunen er både politisk og kommersiell aktør, tjenesteyter, myndighetsutøver, innkjøper, eiendomsbesitter, har ansvar for planlegging og tilrettelegging for gode bomiljøer for befolkningen. Kommunen har med virkemiddel, som disse rollene medfører, muligheten til å bidra til å redusere utslipp av klimagasser og til å gjennomføre energieffektivisering og om legging til miljøvennlige energiformer.

Planbehov

Kommuneplanens samfunnsdel

Denne ble vedtatt i april 2017, produsert via RAM-samarbeidet (Rømskog, Aremark og Marker). Den inneholder en rekke mål og strategier, men ikke for mange i forhold til hva kommunen kan forvente å oppnå eller jobbe imot. Likevel sier samfunnsdelen ingenting om hvordan kommunen faktisk bør gå frem for å få dette gjennomført. Dette blir derfor desto viktigere å vise i arealdelen og planstrategien. Situasjonen for Aremark kommune har også endret seg mye siden 2017 og Aremark må nå tenke annerledes enn det som ble gjort sist gang samfunnsdelen ble revidert. Derfor bør det nå vurderes lett en revidering, for å få en samfunnsdel som er bedre tilpasset dagens- og fremtidens Aremark.

Kommuneplanens arealdel

Arealdelen er under arbeide og er på 2.gangs høring våren 2020. Det er uløste innsigelser til planen. Denne planen vil trenge prioritering fra både politikere og administrasjon om den skal kunne holde prosessen i gang og få vedtatt planen snarlig.

Kommuneplanens handlingsdel

Handlingsdelen er det samme som økonomiplanen. Den oppdateres årlig ved budsjettbehandlingene. Det er viktig at tiltak som står i samfunnsdelen og bes følges opp i planstrategien også følges opp i økonomiplanen. Dette er viktig for at planene som vedtas skal kunne iverksettes.

Planer for perioden 2020-2024

Listen som legges fram, består av eksisterende og eller nye planer, som har blitt eller som skal bli behandlet politisk. Selv om planene er listet opp her, er det ikke automatisk en plan som lages etter plan- og bygningsloven.

Navn:	Vedtatt år:	Planlagt for revidering i:				Evt senere	Økonomi	Kommentar/ lovhjemmel
		2020	2021	2022	2023			
Kommuneplanens samfunnsdel	2017					X		Lovbestemt etter PBL
Kommuneplanens arealdel	Revideres	X					Brukes ekstern konsulent til arbeidet, er innarbeidet i budsjett	Lovbestemt etter PBL
Budsjett og økonomiplan	Årlig	X	X	X	X		Innenfor ordinære rammer	Lovbestemt etter kommune-loven
Helhetlig ROS-analyse	2018				X			Lovbestemt etter forskrift om kommunal beredskapsplikt
Personalpolitisk plan	2012		X					
Kriseplan for katastrofer i fredstid								Revisjon utgått, nå i ROS-analysen.
Plan for helsemessig og sosial beredskap	2012		X*					* disse planene

								vurderes slått sammen til en plan.
Klima- og energiplan	2011		X					
Strategisk næringsplan Indre Østfold 2010-2013								
Trafikksikkerhetsplan	2001							Utgår. Trafikksikkerhetsperspektivet tas inni andre planer.
Rusmiddelspolitisk handlingsplan	2011		X*					*disse planene vurderes slått sammen til en plan.
Plan for næringsutvikling	2011		X					Utarbeides næringsplan, lokalt for Aremark og regionalt for regionrådet
Plan for idrett og kulturanlegg	2017		X					Behov for revidering. Tilføye folkehelse m.m. Vil ta mer enn ett år å fullføre.
Hovedplan for vann, avløp og miljø	Revideres	X						Planlagt vedtatt i 2020
Smittevernsplan	2020							Dekker den
Barnehageplan	NY		X					En slik plan finnes ikke i dag. Leder ser et stort behov for en slik plan, vil være behov for tverr-sektorielt samarbeid.
Boligsosial handlingsplan	NY		X					
Operativ kriseplan	NY, påbegynt	X						Trenger.
Forvaltningsplan for statlig sikrede friluftsområder	2018-2023				X			
Tiltaksstrategier for spesielle miljøtiltak i jordbruket i Aremark	2013-2016	X						Utarbeides intern på teknisk. Krever ikke ressurser fra andre steder.

Prioriterte planer i planstrategi-perioden

Under nevnes planer som anses å trenge prioritet og dermed bør gjennomføres i denne planperioden. I tillegg blir det listet opp hvilke planer som det kanskje er politiske ønsker om å starte/revidere. Det innstilles også på at enkelte planer skal endre status fra plan til strategi, samt på om enkelt planer skal opphøre som selvstendig plan. Målet skal være at kommunen har et enkelt og forutsigbart planverk å jobbe etter.

Prioriterte satsningsområdet

Det bør vedtas en prioritering for å få på plass en plan for barnehagen, en slik plan finnes ikke i dag. I tillegg er det behov for revidering av den eksisterende Plan for idrett og kulturanlegg, man ser behovet for å samkjøre den med en del andre temaer for å få en helhetlig plan som favner folkehelse, idrett, kultur, anlegg. Denne planen vil også være grunnlaget for å søke om tippemidler.

Naturlig nok er det også behov for å prioritere arealdelen og den pågående reguleringsplanen for Flatebyåsen 2.

Ressurser til prioriterte planer

Kommunen har begrensede ressurser med hensyn til utarbeiding av planer. Å utarbeide gode planer krever stort fokus fra de involverte. Denne typen planarbeid kommer alltid ved siden av alle de andre arbeidsoppgavene administrasjonen har fra før. Det betyr at det å få plass til å prioritere å lage en plan vil være krevende for mange, og å lage mer enn en plan av gangen vil være en umulig med de ressursene kommunen har internt. Det kan alltid bes om bistand fra konsulenter o.l. men man er alltid avhengig av at noen i administrasjonen følger opp arbeidet.

Navn:	Planlagt for revidering i:				Kommentar:
	2020	2021	2022	2023	
Barnehageplan		X			Ny plan som må på plass. Ønsker oppstart høsten 2020.
Boligsosial handlingsplan		X			Vil gi kommunen viktige momenter i forhold til utvikling av kommunens botilbud.
Næringsplan	X				Vil gi noe å jobbe videre med for næringen i kommunen.